

Lietuvos Respublikos Trišalės tarybos darbo santykių
komisijai

2026 m. vasario 2 d., Nr. 26-013ER

DĖL LIETUVOS VERSLO KONFEDERACIJOS PASIŪLYMŲ PLATFORMŲ DIREKTYVOS PERKĖLIMUI Į DARBO KODEKSĄ (DARBO SANTYKIŲ PREZUMPCIJOS KRITERIJŲ)

Lietuvos verslo konfederacija (toliau – LVK) susipažino su atnaujintu Darbo kodekso pakeitimo projektu, kuriuo Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atstovai pasidalino su Trišalės tarybos Darbo santykių komisijos nariais, ir teikia šiuos pasiūlymus dėl kriterijų darbo santykių prezumpcijai.

Dėl 4-o kriterijaus (Darbo kodekso 110³ str. 2 d. 4 punkto)

Siekiant didesnio **aiškumo**, siūlome dvi alternatyvas, kaip būtų galima performuluoti ketvirtąjį kriterijų. Šie variantai leistų: (i) išlaikyti kriterijaus esmę; (ii) sumažinti erdvę skirtingoms interpretacijoms, keliančioms neapibrėžtumą; (iii) užtikrinti praktinį įgyvendinimą.

1 variantas:

„4) susitarti dėl atlygio dydžio, nes jį vienašaliai nustato skaitmeninė platforma, taip pat susipažinti su paslaugos kaina ir kitomis paslaugos atlikimo sąlygomis (konkretus adresas, vieta, atstumas, ir pan.) prieš paslaugos atlikimą, ir priimti ar atmesti siūlomą paslaugos kainą prieš paslaugos atlikimą.“

2 variantas:

„4) susitarti dėl atlygio dydžio, nes jį vienašaliai nustato skaitmeninė platforma, taip pat susipažinti su paslaugos kaina ir kitomis paslaugos atlikimo sąlygomis (konkretus adresas, vieta, atstumas, ir pan.) prieš paslaugos atlikimą, atsakyti vykdyti konkretų užsakymą už siūlomą kainą.“

Dėl teisinės prezumpcijos kriterijų kiekio ir santykio su Darbo kodekso 32 straipsniu

LVK vertinimu, siekiant išvengti nepagrįsto perkvalifikavimo, būtų tinkama numatyti, kad asmuo būtų pripažįstamas dirbančiu pagal darbo santykius, jeigu jis atitinka 2 iš 4 kriterijų. Tokia praktika taip pat atitiktų 2023 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2023/2831 dėl darbo platformoje sąlygų gerinimo (toliau – Direktyva) autorių ketinimus. Palikus vieno kriterijaus barjerą atsiranda rizika, kad perkvalifikavimas taptų automatinis ir neatsižvelgtų į visas faktines aplinkybes ir sukurtų neproporcingą Direktyvos 2023/2831 tikslams rezultatą.

Dėl šių aukščiau nurodytų priežasčių siūlome pakoreguoti DK 110(3)str. 2 d. ir ją išdėstyti taip:

„2. Darbo santykių požymiai yra tada, kai darbą platformoje atliekantis asmuo, teikdamas paslaugą, neturi bent vienos teisės dviejų teisių:“;

Siekiant padidinti aiškumą dėl DK 110(3) ir DK 32 straipsnių taikymo kartu ar atskirai, siekiant perkvalifikuoti santykius į darbo santykius, siūlome Darbo kodekso pakeitimo projekte pakeisti DK 32 str. 2 d. antrojo sakinio formuluotę ir ją išdėstyti taip:

„Esant šioje dalyje ir ~~(ar)~~ šio kodekso 110(3) straipsnio 2 dalyje, nurodytiems pavaldumo ir darbo santykių požymiams tokie santykiai kvalifikuojami darbo santykiais“;

Dėkojame už bendradarbiavimą. Pateiktus pasiūlymus esame pasirengę detaliau pristatyti Trišalės tarybos Darbo santykių komisijos posėdyje.

Pagarbiai

Generalinė direktorė

Ineta Rizgelė